

Saulėta, diena 50°, naktį 40
Saulė teka 7:24, leidžiasi 6:41

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Kovo-March 2 d., 1974 m.

Kaina 15c

52

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishers, Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

BRITANIJOS RINKIMAI NEDAVĖ LAIMĖTOJO

MIRĖ J. AUGUSTAITYTĖ - VAICIŪNIENĖ

ČIKAGA. — Ketvirtadienį, vasario 28 d. vakare Illinois Central ligoninėje mirė Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė po neilgos, tačiau sunkios, nepagydomos ligos. Ji buvo gimusi 1896 metais liepos 28 d. Mažučiuose, Vilkaviškio apskr. Nuo 1913 m. mokėsi Saulės mokytojų seminarijoje, kurią pabaigė 1916 m. Voroneže. 1920 m. baigė J. Jablonskio lietuvių kalbos kursus, 1929 m. kūno kultūros kursus Kaune. 1918—1920 pradžios mokyklos mokytoja Kaune, 1920—1938 gimnazijos mokytoja Marijampolėje. Tremtyje Vokietijoje mokytojavo įvairiose lietuvių tremtinių stovyklų mokyklose.

JUOZĖ AUGUSTAITYTĖ - VAICIŪNIENĖ

Jokie sausi enciklopedijų lapai negali aprašyti nuostolio, kurį lietuvių išeivija pergyvena netekusi Juozės Vaičiūnienės. Iki pačių paskutiniųjų savo gyvenimo dienų velionė buvo lietuvių sąžinės balsas, neatlaidžiai žiūrėjęs, kad lietuvių samonė tremtyje būtų gyva ir būtų sąsajos su tautininkais. Visą savo gyvenimą ji rašė į lietuvių spaudą, sukūrė tūkstančius poezijos kūrinių. Atskirai išleido Su baltu nuometu, Skeveldros, Žvaigždėtos naktys ir kt.

Poetės Vaičiūnienės poezijoje daug lyrinio jausmo, daug meilės Lietuvai, daug tikėjimo lietuvių tauta. Publicistinio darbu neįmanoma suminėti. Velionė rašė skautų spaudoje ideologiniais klausimais, lietuvių švietimo klausimus, rūpinosi mūsų tautinių šokių reikalais. Nemažai jos publicistinių straipsnių, parašytų gyva, taisyklinga lietuvių kalba, buvo spausdinama Naujienose. Visuose straipsniuose jaučiamas didelis velionės susirūpinimas išeivijos nutaimitu, neatsargumu ryšiuose su okupuotais Lietuvos atstovais. Velionė giliai mylėjo Tėvynę ir tvirtai tikėjo jos atgimimu. Ji rašė:

"Štai vieškeliais raitėliai dunda,
Mėnulio šaltos sviesos...
Jie nėra kraują parąšyti skunda
Berzilio tošėję sausoji..."

Štai laiko snapely alyvos šakelė
Balandis, nutūpęs ant vėsnios baltos...
Ir neš tuojau vėliava žalia
Pavasaris naujas laukias Lietuvos.

Tu mano pukiokij Tėvynė,
Tu Nemuno seno šalis,
Kvėpuoja dar Aisčių garbinga kietinė
Tau akys po verkimo nušvis"

Nustojo plakusi tauri Juozės Vaičiūnienės širdis, tačiau jos darbai ir jos palikimas dar ilgai neš vaisių, nes jos gilus tikėjimas lietuvių tautos nemarumu įkvėpė ne vieną tos žemės sūnų ir dukterį.

NEW YORKAS. — Buvusių Nixono vyriausybės nariu Mitchell ir Stans teismui jau sudaryta jūrų iš 8 vyrų ir 4 moterų.

BIELGRADAS. — Jugoslavijos vyriausybės kalbėtojas paneigė gandą, kad prezidentas Tito sunkiai serga. Jau 10 dienų Tito atšaukė visus viešus pasirodymus. Valdžia tvirtina, kad prezidentas pavargęs nuo kelionių ir vizitų.

IŠ VISO PASAULIO

★ ZENEVA. — Viet Congo delegacija norėjo patekti į tarptautinę konferenciją, kuri svarsto naujas karų taisykles Zenevoje. Ji buvo atmesta 38-37 balsais, 33 susilaikius ir 11 delegacijų nedalyvavus balsavime.

OTTAWA. — Kanados naujas biudžetas pabrėžia išlaidas sveikatos ir šalpos reikalams. Biudžetas apima 22 bil. dol. suma. Numatyta išleisti 100 mil. dol. naujų energijos šaltinių: atominių jėginių, naujų anglies kasyklų reikalams.

WASHINGTONAS. — Sen. Edward Kennedy kritikavo vyriausybę, kad ji nieko nedaro Čilės karinės valdžios teroro veiksmams sustabdyti.

BARCELONA. — Ispanijos naujoji vyriausybė pažadėjo daugiau laisvių. Tą pažadą ji greit galės įrodyti veiksmais, nes Ispanijoje yra atiduota spaudinti Čilės mirusio peto Pablo Neruda, 1971 m. Nobelio premijos laimėtojo, ir literatūrai laimėtojo, atsiminimų knyga. Poetas, ilgametis komunistas, gan piktai atsiliepia apie Franco, prieš kurį jis kovojo Ispanijos civilinio karo metu.

HONG KONGAS. — Pensylvanijos universiteto delegacija sugrįžo iš komunistinės Kinijos ir pareiškė, kad dabar vykstanti kinų "kultūrinė revoliucija" neapsunkino amerikiečių vizito. Grupė buvo neįleista, kaip buvo suplanuota, lankyti Wuhan miestą. Be to, į grupę priėmimą Amerikos ryšių įstaigoje iš 13 pakviestų Kinijos pareigūnų, atsilankė tik 5. Amerikiečiai buvo šiltai priimti, nors jie ir nesutiko aukštųjų valdžios pareigūnų.

KAIRAS. — Sudanas kovo antrą dieną pradeda aštuonių palestiničių teismą. Jie kaltinama nužudę du Amerikos ir vieną Belgijos diplomata. Kaltinamuosius gina buvęs Jordano teisingumo ministras.

CANBERRA. — Australijos aboriginai sudrumstė karalienės vizitą Canberroje. Orkestrui grojant himną, jie šūkavo reikalavimą įstatymų, kurie duotų aboriginams jų apgyventas žemes.

SANTA MONICA. — Pora dainininkų: Cher ir Sonny Bono nutarė išsiskirti, žmona padavė į teismą vyrą ir jo advokatą, kurie "paėmė ją į vergiją". Jų sudarytas kontraktas taip surašytas, kad ji ir po skyrybų turėtų visus uždirbtus pinigus atiduoti vyrui. Žmona Cher tvirtina, kad ji buvo nepatyrusi biznio reikaluose, kai pasirašė tą kontraktą, kuris priešingas 13-tam konstitucijos papildymui, kuris panaikina vergiją.

WASHINGTONAS. — Sen. William Proxmire pasiūlė įstatymą, kuris verstų valdžios pareigūnus ir naftos bendrovių prezidentus stovėti eilėse prie gazono stočių, kad jie pamatytų, koks tai yra "malonumas".

Jūrininkas Cl. Charles Radford, buvęs stenografistas karinėje ryšių įstaigoje Baltuose Rūmuose. Senato komitetas jį klausinėjo, kodėl jis kopijavo slapto raštus ir siuntė kopijas štabo viršininkui. Jis gynėsi, kad admiralas jam taip įsakė.

VELIAUSIOS ZINIOS

● Vakar specialaus Watergate bylos prokuroro įstaiga paskelbė kaltinimus. Apkaltinti ir septyni aukšti buvę Baltųjų Rūmų ir respublikonų partijos komiteto veikėjai, jų tarpe Halde-manas, Erlichmanas, Mitchell ir kt. Svarbiausias kaltinimas — trukdymas teisingumo vyksmui. Kovo 9 d. visi apkaltintieji turi prisistatyti į teismą. Prokuroras pasiuntė teisėjui Siricai ir savo turimą medžiagą apie prezidento Nixono įsivėlimą į šį skandalą. Teisėjas, jei ras reikalinga, galės pats apie tai paskelbti.

● Senatorius McGovern paskėlė kalbą, kurioje ragino kongresą greit apkaltinti prezidentą Nixoną, nes delsimas kenkia visai tautai.

● New Yorke prasidėjo buv. prokuroro Mitchell ir buv. prekybos sekretoriaus teismas. Jie kaltinami trukdę teisingumui finansininko Vesco byloje, nes Vesco paaukojo nemažą sumą respublikonams.

● Los Angeles mieste Amerikos Bažnyčių Taryba, kurioje atstovaujama protestantų ir Rytų stačiatikių kongregacijoms su 42 mil. narių, priėmė rezoluciją kongresui, kuris raginamas greit apkaltinti prezidentą Nixoną.

● Senatas atidėjo svarstymą klausimo: ar padidinti savo atlygą 22,5%, kaip pasiūlė prezidentas. Rinkimų metais toks atlygis pakeliamas gali būti nepopuliarus.

● Pragyvenimo kainų taryba davė plieno pramonei leidimą pakelti kainas, kas neabejotinai atsilies į kainų infliaciją.

● Izraelio spauda pranešė, kad prezidentas Nixonas šiais metais tikintis Egipte ir Izraelyje. Egipto prezidentas Sadatas pavirtino, kad jis pakvietęs prezidentą, tačiau vizito data dar nenustatyta.

● New Yorke dailininkas Tony Shafrazi raudonis dažais aptepliojo garsų Picasso paveikslą "Guernica", užrašydamas iš spausno oro dežutės žodžius: "Kill Lies All". Muziejus darbuotojai greit dažus nuvalė ir tvirtina, kad paveikslui nepadarėta žalos. Piktadarį išsivedė policija.

● Sparnui gausios siaučia po įtariamųjų komunistų namus. Šimtai žmonių pabėgo iš miesto, federalinė valdžia Buenos Aires nieklausančių dešiniam partijos

KISSINGERIS GRĮŽO Į DAMASKĄ

DAMASKAS. — Iš Egipto valstybės sekretorius Kissingeris, sustojęs dar Izraelyje, vėl atvyko į Damaską, iš kurio sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko išvyko į Egiptą. Izraelis įteikė Kissingeriui savo pasiūlymus Sirijai. Pasiūlyme numatoma kariuomenių atitraukimas iš dabartinio fronto, kuriame būtų įsteigta Jungtinių Tautų prižiūrima zona. Panašiai, kaip Izraelio susitarime su Egiptu, abi valstybės turėtų sumažinti savo karines jėgas, ypačingai dėmesį kreipiant į tolimų distancijų patrankų išvežimą, kad nė viena pusė negalėtų kitos apšaudyti.

Sirijos spauda dar nepakeitė savo pikto tono žydy atžvilgiu. Kino teatrai vis dar rodo scenas iš praėjusio karo ir arabų laimėjimus. Žmonės teatruose ploja, pamatę, kaip iš padangų krinta numušti Izraelio lėktuvai.

Egipte Kissingeris, prezidento Sadatas, karo ministeris maršalas Ismail ir gen. Gamasy studijavo didelį žemėlapi. Korespondentams įėjus ir paklausus, kokį žemėlapi jie žiūrėję, prezidentas Sadatas atsakė: "Golano".

Sirija reikalauja, kad Izraelis tiek pasitrauktų, kad miestas Quneitra sugrįžtų Sirijai. Dabar miestas apleistas, negyvenamas. Sirijai būtų didelis moralinis laimėjimas jį atgauti.

Filipinų kovos ir arabų nafta

MANILA. — Filipinų vyriausybė rimtai supyko ant amerikiečių AP spaudos agentūros vedėjo Arnold Zeitlin Maniloje. Jo pranešimai apie kovas Jolo saloje, kur jo žiniomis žuvo ar dingo 10,000 žmonių, supykino arabų valstybes, kurios Filipinams buvo pažadėjusios daugiau naftos. Saudi Arabija savo pažadą jau atšaukė.

Manilos spauda rašo, kad Zeitlin yra žydas. Jei Filipinai negaus iš arabų naftos, tai kalbas busias Zeitlinas. Vyriausybės žiniomis, kovose su musulmonais žuvo apie 300, o ne tūkstančiai, kaip Zeitlinas rašė. Arabams nepatinka, kad Filipinų valdžia skriaudžia musulmonus.

Policija neklauso gubernatoriaus

CORDOBA. — Argentinoje įvyko keistas policijos sukilimas prieš vietinį provincijos gubernatorių. Kada Cordobos gubernatorius Ricardo Oregon studijavo didelį žemėlapi. Korespondentams įėjus ir paklausus, kokį žemėlapi jie žiūrėję, prezidentas Sadatas atsakė: "Golano".

Pranešimai iš Cordobos tvirtina, kad tūkstančiai žmonių suimti ir miesto centre patruliuojama ginkluoti policijos būriai. Ginkluotos jaunųjų peronistų, priklausančių dešiniam partijos

Laimėjimo džiaugsmas. Naujas kongreso narys Richard Vander Veen, kuris buvo išrinktas buvusiu viceprezidentu Gerald Ford distrikte Grand Rapids, Michigane. Jis šiame mieste yra pirmas išrinktas į kongresą demokratas. Nuo 1910 m. distrikte būdavo tik respublikonai. Šalia naujo atstovo typosi jo žmona Marion.

DARBIEČIŲ PARTIJA GAVO DAUGIAU ATSTOVŲ, BET NESUDARO DAUGUMOS

LONDONAS. — Britanijos parlamento rinkimai, šias eilutes rašant, nedavė tikro laimėtojo. Abi didžiosios partijos dar buvo toli nuo parlamento daugumos. Darbo partija vakar turėjo 297 atstovus, o konservatoriai — 290. Atrodė, kad nė viena nesurinks daugumai reikalingų 318 atstovų. Nežiūrint įvairių pranašysčių, konservatoriai atsiliko nuo darbiečių ir atrodė, kad jiems teks pasitraukti, jei darbiečiai pasiryžtų sudaryti mažumos vyriausybę, kurios Britanijoje nebuvo nuo premjero Ramsay MacDonaldo laikų 1931 m.

Rusų imperijoje ne visi rusai

NEW YORKAS. — Skaitytųjų laiškuose New York Times įdėjo Olexa-Myron Bilaniuko laišką iš Swarthmore, Pa. Jis protestuoja prieš laikraščio vedamąjį, kuriame 250 milijonų sovietų piliečių yra paprastai vadinami "250 mil. rusų". Autorius atkreipia laikraščio dėmesį, kad tik pusė sovietų gyventojų yra rusai.

"Milijonai lietuvių, uzbekų, ukrainiečių ir kitų tautybių nerusų buvo išsiųsti į koncentracijos stovyklas vien dėl to, kad jie atsisakė pasiduoti rusifikacijai. Kalbėti apie juos, kaip dalį "250 milijonų rusų" yra paniekinimas tų jausmų, už kuriuos jie paaukojo gyvybę", rašo Bilaniukas.

Jis prašo ateityje nevartoti žodžio "Rusija", kada kalbama apie "Rusų imperiją", nevartoti žodžio "rusas", kada kalbama apie "rusų imperijos valdinį".

Italai pataikauja naftos valstybėms

ROMA. — Italijos užsienio reikalų ministeris Aldo Moro parlamente pareiškė, kad Izraelis turi pasitraukti iš visų arabų žemių ir turi pripažinti palestiniečių teises. Ministeris įrodinėjo, kad toks kelias Izraeliui būtų naudingesnis už nuolatinę karą grėsmę. Pasitraukimas atneštų taiką, arabų pripažinimą ir visos Viduriniųjų Rytų valstybės galėtų savo energiją ir jėgas skirti pažangai.

Italija priklauso nuo arabų naftos, todėl ilgisiolinė neutrali italy laikyvena pasikeitė arabų naudai. Ministeris Moro kalboje gyrė Maskvos užimtą poziciją Viduriniųjų Rytų klausimu ir pranašavo glaudesnius Italijos ryšius su Libija.

Šią savaitę italy teismas paleido už piniginių užstatą tris arabų teroristus. Vyriausybė įvairiais būdais bando įtikinti arabus, kad Italija — jų draugas, verta nevaržomo naftos tiekimo.

Ispanų vyskupas namų arešte

MADRIDAS. — Ispanijos policija toliau saugo Bilbao arkivyskupo Antonio Anoveros Atan namus ir neleidžia vyskupui niekur išeiti. Namų arešte laikomas ir vyskupijos vikaras Jose Angel Ubieto.

Vyriausybė įsakė vyskupą nubausti, kai jis praėjusį sekmadienį paskelbė ganytojišką laišką, reikalaujantį daugiau laisvių baskams.

Nei Ispanijos vyriausybė nei Vatikanas nieko nepareiškė dėl šio vyskupo laisvių suvaržymo.

Prieš rinkimus darbo partijos lyderis Wilsonas kalbėjo, kad jis neis į koaliciją su liberalais, kurie rinkimuose padidino savo turėtų atstovų skaičių. Mažumos vyriausybė šiais nepastovios ekonomikos ir krizės laikais negalės ilgiau išsilaikyti ir gali tapti šaukti naujo parlamento rinkimus. Vyriausybė galėtų valdyti tik tol, kol parlamente įvairių nacionalistinių grupių, šiaurės Airijos ir nepartinųjų atstovų grupė balsuotų kartu su darbiečiais. Anksčiau ar vėliau tokia nepatinkama parama priverstų prie vyriausybės pralaimėjimo.

Pirmieji balsavimo daviniai rodė aiškų darbo partijos sustiprėjimą, nes pirmieji balsus suskaičiavo miestų, kur yra daugiau darbininkų, balsavimo centrai. Iš kaimų balsai ėmė eiti vėliau ir tada atsigavo konservatoriai, kurie paprastai turi daugiau šalininkų ūkininkų ir kaimo gyventojų tarpe.

Tokioje padėtyje, kai nė viena partija neturi aiškios daugumos, liberalų partija gali tarti lemiamą žodį. Jos vadas Thorpe pareiškė, kad jis mielai eitų į koaliciją, tačiau darbiečių vadas Wilsonas kategoriškai atmetė tokią galimybę, o konservatorių vadas premejeras Heath pasakė, kad šis klausimas bus keliamas, kai paaiškės balsavimo rezultatai.

Britai laukia, kad abiejų didžiųjų partijų vadai dar šiais metais bus pakeisti, nes abu jie nuvedė savo partijas į neaiškų akligatį. Britanijoje šalia anglių krizės, naftos krizės ir infliacijos krizės atsirado dar viena — politinė krizė.

Čilės kaliniai Dawson saloje

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos žurnalo Visao reporteris Antonio Alberto Prado gavo Čilės valdžios leidimą kartu su kitais korespondentais aplankyti Čilės salą Dawson, kur laikomi politiniai kaliniai. Korespondentas pasikalbėjo su buvusiu Čilės gyvybos ministru Orlando Letelier ir su komunistų partijos vadu Luis Corvelan Lepe. Apie pastarąjį buvo kalbama, kad jis žuvs perversme ar pabėgęs į užsienį. Paaiškėjo, kad jis izoliuotas Dawson saloje, kur laikomi 35 artimiausi buv. prezidento Allendes bendradarbiai.

Brazilas aprašo, kaip kalinių stovykla saugoma net priešlėkutiniais ginklais, aprašo kalinių darbą ir gyvenimą. Visi labai nusivylė, kad dabartinė Čilės valdžia jiems nekelia bylų, bet laiko suimtus be teismo. Kaliniai pasigenda žinių apie pasaulio įvykius, nes nuo Kalėdų nėra gavę jokių laikraščių.

Madride kalbama, kad valdžia arkivyskupą ištrems, nes jo teismas būtų vyriausybė labai nepatogus.

VASARIO 16 SLA CENTRE

Kalba, kurią pasakė SLA prezidentas P. P. Dargis, 1974 m. kovo 2; SLA Centro patalpose New York, N. Y.

Didžiai Gerbiami Generalinis Konsule, ir visi čia dalyvaujantieji:

Šame susitikime, trumpame mūsų bendravime vyriausias dėmesys priklauso šviesiausiai Lietuvos istorinei dienai, Vasario 16-tajai.

Šiu metų vasario mėnesio 11 d'enos "Naujienu" laidoje aš jau esu pasakęs SLA seserims ir broliams:

"Nepriklausoma Lietuva — tebūna ne tik mūsų svajonė, bet te būna realus siekis, darbas, tai pasiekiamai duodama ir auka. O su tuo mes sustiprinsime ir Susivienijimo organizacinę gyvenimą, kurį suprantame, kaip visos Lietuvos dalį, kuri pačią Lietuvą yra rėmusi, jos niekad neužmiršusi, niekad neturėtų ir užmiršti varge ar gerovėje".

Iš kur tas mano pabrėžiamas Lietuvos atminimas varge ar gerovėje sminga mūsų supratimam, mūsų sąmonėn?

Šis atminimas, Lietuvos atminimo diegas yra mūsų atsineštas iš Lietuvos. Su mūsų kiekvieno augančiu amžiumi augo ir tas diegas, aiškiau prabildamas ar Lietuvos pasiilgimu, ar Lietuvos atjautimu. Ir vienu ir kitu atveju palenkė Susivienijimo narių kartas geram darbui, svarbiausia, darbams Lietuvos labui.

Daug kartų gyvuoju ir rašyto žodžiu esame kalbėję apie SLA, kaip ramstį savai tėvynei Lietuvai, ir apie jo atskirų narių atsidėjimus svarbiomis pareigomis Lietuvos gerovei ugdy-

Povilas P. Dargis

ti, Lietuvos laisvei siekti. Neįnanti nei toli mus guodžia ir šioji diena, kai matom Susivienijimo eilėse ir nepriklausomos Lietuvos Konsulą p. Simutį ir čia pat dalyvaujančius. Ir tai padidina progą priminti kai ką iš praeities. Be abejoj, tik truputį. Bet tai, kas esminga, kas ryškia spalva atsiviečia net į šią dieną, kai tik pasklaidai senas bylas ar senus leidinius.

Imkim 1901 metus, kada buvo gauta pirmos lietuviškos gramatikos siunta, gramatikos Petro Kraušaičio. Tai darbas Jono Jablonskio, tada mokytojo, o vėliau tapusio lietuvių rašomosios kalbos tėvu. Bet svarbiausia, toji gramatika buvo vaisius konkurso, kurį buvo paskelbęs Susivienijimas, skirdamas laimėtojiu premiją — 100 dolerių.

Nuo 1901 metų Susivienijimas pradėjo augti. Iš metų į metus, sakyti, "kaip ant mielių" Susivienijimas augo. O tame augime pastebim ir tartum rungtynes, augimą pareikalavimo lietuviškos gramatikos. Jei tos gramatikos buvo gauta iš Tiltzės 1901 metais 2600 egzempliorių, tai 1905 metais jau pa-

reikalauta 5000 egzempl. Sakyti, lietuviška gramatika buvo tos meilės, kuriomis kilo SLA. Išidirėjus kiek įakmiau, yra matomi ir kiti konkursai: Lietuvos istorijai, geografijai, aritmetikai, lietuvių literatūrai, dainoms — vis parašyti vadovėliams. Tai pareikalavimai ir jaunimui ir suaugusiems.

Be to tik rūpestis lietuvišku gyvenimu Amerikoje ryškėjo Susivienijimo žmonėse. Jie rūpinosi švietimu ir Lietuvoje. Štai 20-tajame Seime (1905.V.23-26) New Britain, Conn., jau buvo nutarta aukoti 500 dolerių švietimo reikalams Lietuvoje ir nustatyta, kad tie pinigai turi būti išsiųsti Lietuvos laike vieno mėnesio.

Atėjo 1907 metai — Atsiradimas Vilniuje Lietuvos Mokslo Draugijos, kaip žinom, dr. Jono Basanavičiaus sumanymu ir iniciatyva, jam ir pirmininkaujant. Ir šiai Draugijai Susivienijimas pasiuntė 823 toms knygy — Draugijos bibliotekos pagrinams. Kai Basanavičius su Ycu lankėsi Amerikoje 1913 metais — Jie buvo Susivienijimo svečiai, sutikti su pagarba ir jiems buvo parodyta nuosirdžiausia parama rinkliavose Tautos Namams pastatyti Vilniuje. Basanavičius ir Yčas tada išsivežė iš Amerikos \$23,709.36 dolerių, o dr. Jonas Basanavičius dar ir Susivienijimo Garbės Nario titulu.

Kai tik ką minėjau apie SLA įnašą 823 tomų į Mokslo Dr-jos biblioteką, tai toji biblioteka priėmė mums ir dar vieną Mokslo Dr-jos darbuotoją ir tos Dr-jos Valdybos narį — būtent, tada anos Dr-jos biblioteko tvarkytoją — Antaną Smetoną. Jo namuose pirmosios bibliotekos knygoms buvo skirtas ir atskiras kambarys.

Nesant laiko ilgiau sustoti prie SLA įnašo Lietuvai, šiai bundant lietuviškon sąmonėn ir kylant politinēn laisvėn, noriu sustot ties šviesaus atminimo asmeniu. Turiu galvoje Antaną Smetoną, kuriam šiais metais sueina 100 metų nuo jo gimimo. Tai buvęs pirmas Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Jis, būdamas kraštininkas, šio šimtmečio pradžioje rašęs daugeliu klausimų lietuvių Lietuvos ir lietuvių gyvenimą, neužmiršo ir Amerikos lietuvių. Jis gražiai ir aiškiausiai yra išsakęs amerikiečių lietuvių vaidmenį lietuvių tautos kilimui jo redaguotuose žurnaluose Viltėje ir Vaire dar prieš Lietuvos nepriklausomybę. 1913 metais jis rašė Viltėje:

"Amerikos lietuvių kolonija nėra žuvusi; už jūrių marių kartais jautriau sutvaks širdis, kai Lietuva ko liūdi ar kuo džiaugiasi. Suvirpino ją revoliucija — tuojau atsiliepė Amerikos lietuvių, užėjo kultūros srovė — jie tuojau šoko mums talkon savo sumanymais ir savo pašalpomis. Nerasime nė vieno rimtesnio darbo, kur nebūtų žymios amerikiečių užuojautos"

Kitoje vietoje Smetona sako: "Amerikiečių spaudos pranešimai, beveik visų srovių, visokio verslo žmonės, draugijos ir susivienijimai skubėjo savo dosnumu Tautos Namams padėti, aukodami jiems kiek kas galėdamas..."

"Amerikos Lietuva" — rašo A. Smetona — "aukodama Tautos Namams Vilniuje, rodo užuojautą ne šaltiems būsimiems mūrams, kurie puoš senovės lietuvių sostinę, o gyvąjį mūsų tautos idėjai, išaugusią iš garsios praeities griūvėsių. Tie namai bus mūsų atgijimo, bei atgimimo simbolis". Pagaliau, sako: "Amerikos lietuvių sukrutimas yra nelyginant kaip ir kokia mobilizacija mūsų tautos pajėgų, susimetusių tolimoje užjūrio žemėje".

Malonūs šio susirinkimo dalyviai, Kai 1913 metais A. Smetona kalbėjo apie mūsų tautos susimobilizavusias pajėgas, tada apie Lietuvos nepriklausomybę tebuvo tik nūvokiama. Šiandien gyvenam nebe nuovoki, o pil-

name reikalavime Lietuvos laisvės. Tad ir laikykimės tokioje mobilizacijoje padėtyje, kuri būtų naudingiausia Lietuvai. Su- burtų jėgų vienybėn reikia ir šian dien, gal daugiau, kaip bet kada to reikėjo. Tą žino visa SLA vadovybė, tą primena ji ir visiems Susivienijimo sesėms ir broliams.

Asmeniškai turiu Jums pasakyti, kad mano darbas Susivienijime, gyvai prasidėjęs 1930 — Vytauto Dūdžiojo — metais be pertraukų tęsiasi iki šiandien. 14 metų laikas ir jėgos — skirti Susivienijimui — padarė manė tuo gyvu liudininku, kuris ne spėjimu ar nujautimu, o tikrove ir teisingu supratimu pasirėmęs gali tvirtinti kokiomis aplinkybėmis anuo metu reikėsi lietuviškasis jautrumas r dosnumas savai tėvynei, kuo yra užgrūditas SLA ilgam amžiu.

Rodos, tuoj pajauėnu, kai vykstu į ne trumpus Susivienijimo seimus, kuriuose oficiali kalba, pagal SLA Konstituciją ir tikrovėje, net po 87 metų amerikoniško tirpinimo, yra lietuvių kalba.

Pajauėnu, kai menu Lietuvą, kurią tartum vakar, tik vakar būčiau palikęs.

Tuo brangiųjų jausmu dalinuosi aš šiandien ir su Jumis, kai minim Vasario 16-tąją, kai ta praeities diena guodžia ir stiprinam viltį matyt vėl laisvą, nepriklausomą Lietuvos Valstybę.

Ačiū visiems už atsilankymą, ačiū už dėmesį mano žodžiui.

PIRMASIS LIETUVIS KUNIGAS AMERIKOJE

Pirmasis lietuvis kunigas Amerikoje yra kunigaikštis Dimitras Augustinas Galicinas. Jis buvo gimęs 1770, Amerikoje kunigo mokslus baigė 1795, mirė 1840. Pagarsėjo kaip Allegheny kalnų apaštalas. Jis buvo kilęs iš Lietuvos kunigaikščio Gedimino sūnaus Narimanto šakos ir pirmas čia atvežęs herbą su Lietuvos Vyčiu. (Darbininkas)

BALANDIS KAIP DRAMBLYS

Viename Pietų Afrikos mieste į porcelianinių indų parduvė įskrido balandis, išsigandę netyčia užkliudyto indo trėš-

kejimo ir tada pradėjo siausti. Parduotuvės savininkas nepajėgė susitvarkyti. Jis iškvietė policiją. Daug brangių dalykų buvo jau sudaužyta. Policininkas nusitaikė, bet nuo pirmojo šūvio suskilo brangi lėkštė. Tik ant rasis šūvis numušė balandį.

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licenceu by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TIKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS — automobiliams, baldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitoms dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės) FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

- NEW YORK, N. Y. 10003 45 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-2583
- BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway 268-0668
- BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Illinois 60622, 2222 West Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Illinois 60608, 3333 S. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
- IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
- GRAND RAPIDS Mich. 49504, 6368 Bridge St. N. W. GL 3-2256
- HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau-Avenue 365-5255
- HARTFORD, Conn. 06106, 518 Park St. 246-9473
- LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St. FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2594
- NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard LO 2-1448
- NEWARK, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON, N. J. 07505, 60 Broadway 345-2023
- PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. Tel.: PO 3-4818
- PHILADELPHIA, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd. Tel.: GL 5-9586
- PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 1826 Divisadero St. FT 6-1571
- WATERBURY, Conn., 905 Bank Street PL 6-6766
- WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610, 144 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street RI 3-0440

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

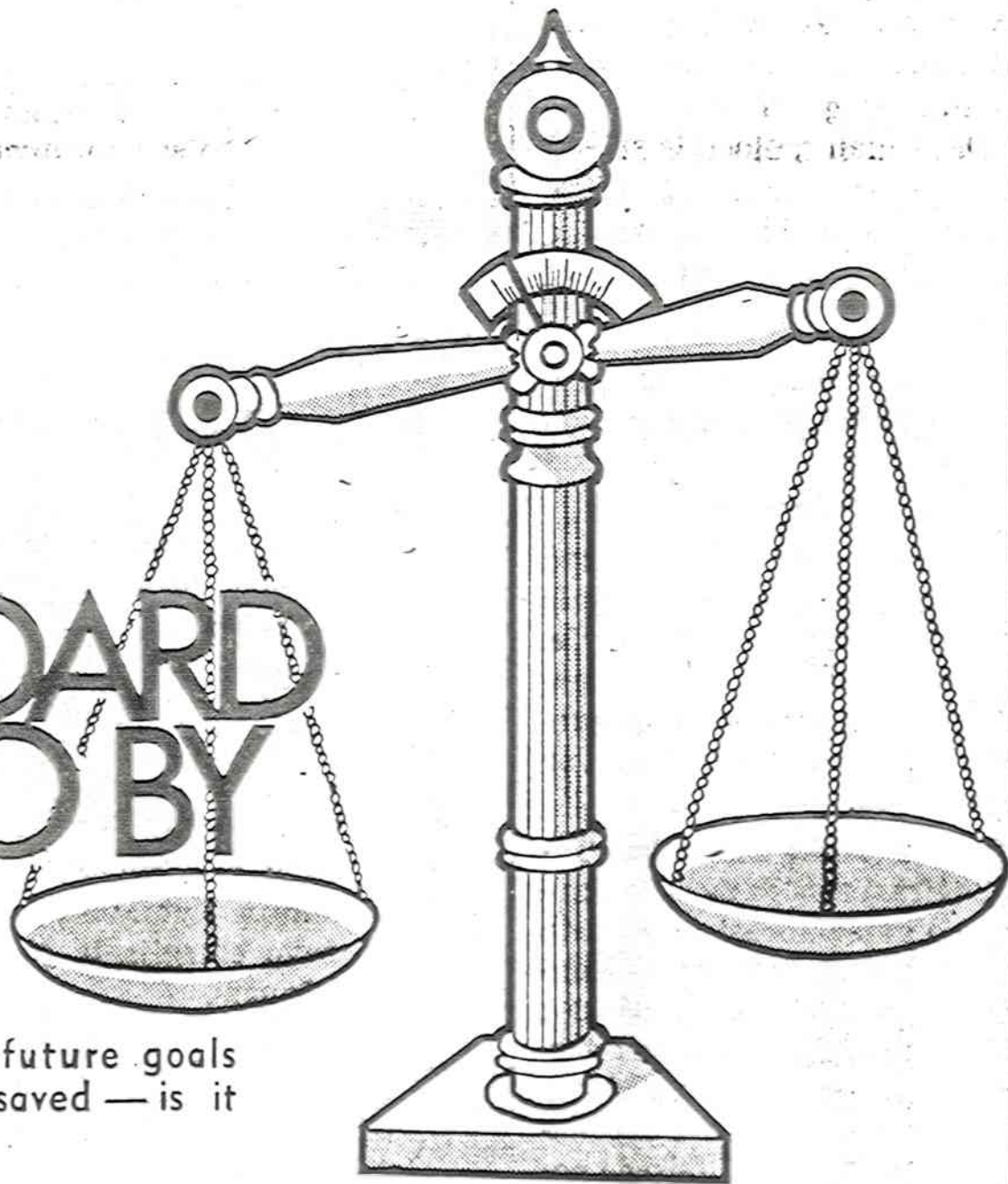
5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

THE STANDARD TO GO BY

When weighing your future goals against what you've saved — is it enough?

It might be well that you check into one of our six savings plans.

Each plan earns a different high rate of interest and is backed by good old fashion service and protected by reserves that are more than twice the legal requirement.

Come in and ask our savings counselors about our savings programs. They are ready to help you choose the plan that's best for you.

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.70% on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4% PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to 18th Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

Founded 1909 Assets over \$198,000,000.00 Reserves over \$18,000,000.00 Celebrating our 65th year

STANDARD FEDERAL SAVINGS 4192 Archer Avenue (at Sacramento) Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Take stock in America Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KAPITONO K. RIMO PRISIMINIMAI

(Irekordavo ir paruošė E. JASIŪNAS)

Slomis dienomis išėjo ketvirtas Amerikos Lietuvių Aero Klubo metraščio numeris. Redaktoriui leidus, spausdiname nepaprastai idomių Lietuvos karo aviacijos lakūno K. Rimo prisiminimus, kuriuos įrekordavo ir spaudai paruošė lakūnas Edm. Jasiūnas.

(Tęsinys)

Nakčia atbėga pas mane mūsų puskarininkis ir sako, kad atėjęs rusų dalinys sargybiniūnėmė, išlaužė mūsų ugniagesių sandėlio duris ir nieko kito nepaėmė, tik tą naują vokišką gesintuvą.

Rytmetį pasiimu turto knyga ir nueinu pas rusų komendantą. Papasakojau įvyki kaip buvo ir reikalauju, kad pasirašytų turto perėmimą. O po to darykit, ką norit. Šis pašaukia rusų ugniagesių viršininką.

— Tu tai padarei?
— Padariau.
— Pasirašyk! — šis pasirašė.
— Dabar žinokitės! — ir išėjau.

Tuo laiku aš jau buvau iš kariuomenės paliuosutas, civi-

lis. Pradžioje buvau manęs rimtai su turto atsiskaityti, bet kai pamaciau, kaip rusai skaitosi ir į tą turtą žiūri, pradėjau ir aš su jais griežčiau ir nesisikaitydamas elgtis.

Eidamas namų link sutinku mūsų karo av. m. los ūkvedį. Šis labai susijaudinęs, nes reikia turtą perduoti, o žmonės išvažinėję atostogų ir išėję į miestą aprenęti drabužiais, kurių jis dabar sandėlyje neturi.

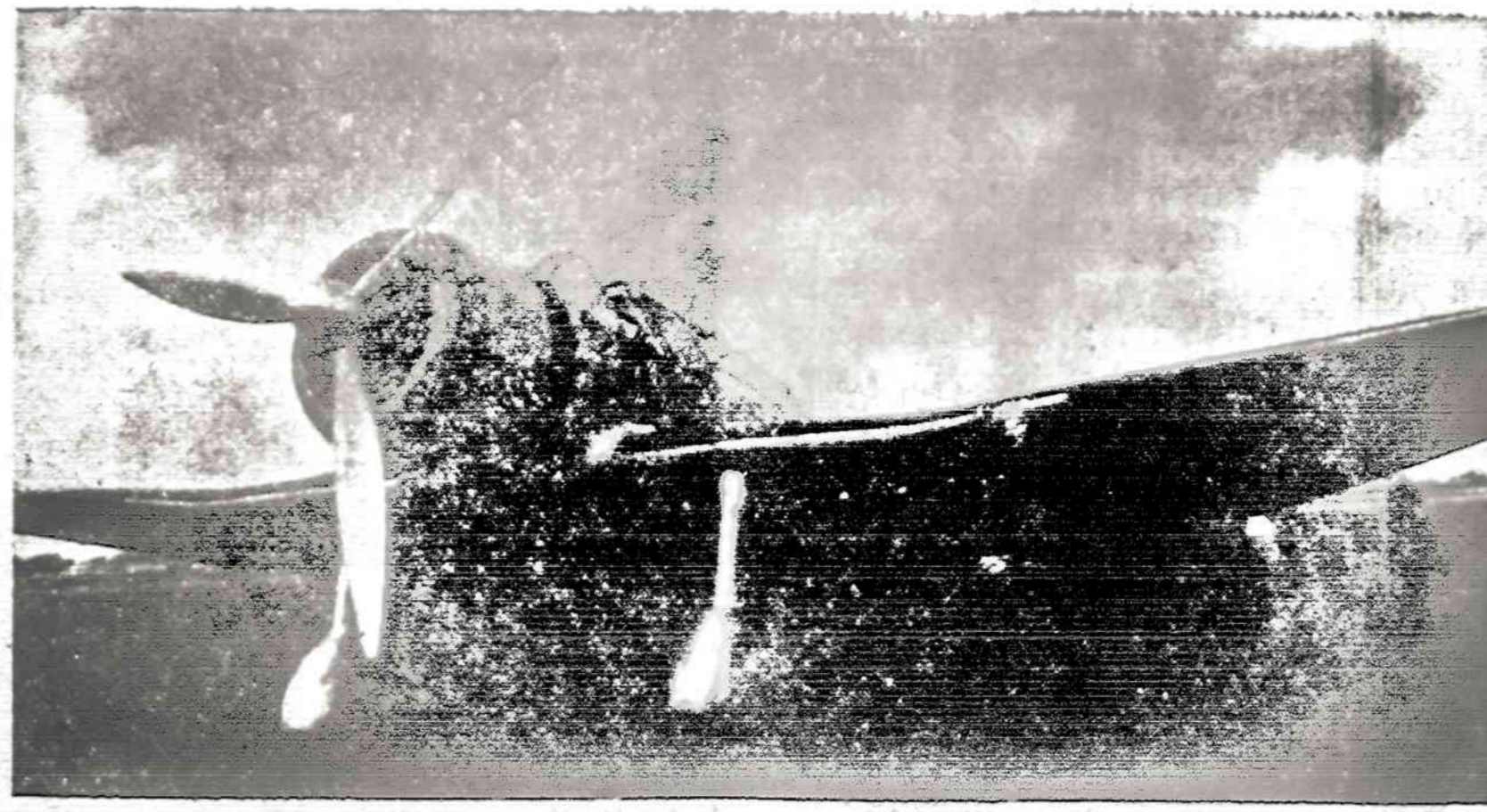
— Krauk pačius seniausius, visus skudurus, kokius tik turi. Duok man jų vieną vežimą, aš perduosiu tą turtą ir išgausiu parašus. Bet tu man prižadėk, kad visą karo av. m. la aprenęsi išieginiais drabužiais, ir tegul jie su jais vyksta namo.

Ūkvedys nudžiugo ir prižadėjo. Pasiimu turto knygas, paskui mane arklukas tempia skudurų vežimą perdavimui. Atvykęs žiūriu, kaip rusai elgiasi su mūsų turto. Daleiskim, aviacinius akinus, už kuriuos mes buvom mokėję po 32 litus, jie metė tiesiai į krūvą. Stiklai byra, o man taip skaudu žiūrėti. Skraidymo instrumentus, matuokles — irgi visai nežiūrėdami meta į krūvą. Laikūnų aprangą — taip pat į krūvą! Padaviau rusui knyga, šis pasirašė. Išvertė skudurus ir atsiskaityta.

Ūkvedys visus aprenę išieginėmis uniformomis, atidavė kas sandėliuose, ir eikit kur norit.

Iš to man pasidarė aišku, kaip ir kokiais tikslais rusai atvyko į Lietuvą. Jie atėjo kaip užkariautojai, viską ėmė kaip karo grobį. Kas patiko — ėmė, kas nepatiko čia pat sunaikino. Į mus žiūrėjo, kaip į absoliučiai bėtėsius belaisvius. Kai jie pajuto, kad pas mus fizinio pasipriešinimo nėra, jų vadovybė įvedė vieną — kitą farsą: liaudies kariuomenę, tautinę eskadrilę, ir pan.

ANBO IV ir 41 buvo palyginti labai geri lėktuvai, rusai tokių dar neturėjo. Jie išėmė iš jų variklius, o pačius lėktuvus išvežė ir išmetė į Zapskio mišką, kur naudojo kaipo žemės taikinius. Į juos iš lėktuvų šaudydavo ir mėtydavo bombelės.

Inž. gen. Gustaičio konstrukcijos lėktuvas AMBO VIII.

dejo. Pasiimu turto knygas, paskui mane arklukas tempia skudurų vežimą perdavimui. Atvykęs žiūriu, kaip rusai elgiasi su mūsų turto. Daleiskim, aviacinius akinus, už kuriuos mes buvom mokėję po 32 litus, jie metė tiesiai į krūvą. Stiklai byra, o man taip skaudu žiūrėti. Skraidymo instrumentus, matuokles — irgi visai nežiūrėdami meta į krūvą. Laikūnų aprangą — taip pat į krūvą! Padaviau rusui knyga, šis pasirašė. Išvertė skudurus ir atsiskaityta.

Ūkvedys visus aprenę išieginėmis uniformomis, atidavė kas sandėliuose, ir eikit kur norit.

Iš to man pasidarė aišku, kaip ir kokiais tikslais rusai atvyko į Lietuvą. Jie atėjo kaip užkariautojai, viską ėmė kaip karo grobį. Kas patiko — ėmė, kas nepatiko čia pat sunaikino. Į mus žiūrėjo, kaip į absoliučiai bėtėsius belaisvius. Kai jie pajuto, kad pas mus fizinio pasipriešinimo nėra, jų vadovybė įvedė vieną — kitą farsą: liaudies kariuomenę, tautinę eskadrilę, ir pan.

ANBO IV ir 41 buvo palyginti labai geri lėktuvai, rusai tokių dar neturėjo. Jie išėmė iš jų variklius, o pačius lėktuvus išvežė ir išmetė į Zapskio mišką, kur naudojo kaipo žemės taikinius. Į juos iš lėktuvų šaudydavo ir mėtydavo bombelės.

dejo. Pasiimu turto knygas, paskui mane arklukas tempia skudurų vežimą perdavimui. Atvykęs žiūriu, kaip rusai elgiasi su mūsų turto. Daleiskim, aviacinius akinus, už kuriuos mes buvom mokėję po 32 litus, jie metė tiesiai į krūvą. Stiklai byra, o man taip skaudu žiūrėti. Skraidymo instrumentus, matuokles — irgi visai nežiūrėdami meta į krūvą. Laikūnų aprangą — taip pat į krūvą! Padaviau rusui knyga, šis pasirašė. Išvertė skudurus ir atsiskaityta.

Ūkvedys visus aprenę išieginėmis uniformomis, atidavė kas sandėliuose, ir eikit kur norit.

Iš to man pasidarė aišku, kaip ir kokiais tikslais rusai atvyko į Lietuvą. Jie atėjo kaip užkariautojai, viską ėmė kaip karo grobį. Kas patiko — ėmė, kas nepatiko čia pat sunaikino. Į mus žiūrėjo, kaip į absoliučiai bėtėsius belaisvius. Kai jie pajuto, kad pas mus fizinio pasipriešinimo nėra, jų vadovybė įvedė vieną — kitą farsą: liaudies kariuomenę, tautinę eskadrilę, ir pan.

ANBO IV ir 41 buvo palyginti labai geri lėktuvai, rusai tokių dar neturėjo. Jie išėmė iš jų variklius, o pačius lėktuvus išvežė ir išmetė į Zapskio mišką, kur naudojo kaipo žemės taikinius. Į juos iš lėktuvų šaudydavo ir mėtydavo bombelės.

Ką kunigai veikia vėlybu nakties metu

VATIKANO MIESTAS. — Savo kalboje pradėdamas Gavėnią popiežius Paulius VI reišė susirūpinimą, kad Romos katalikų kunigai yra pamėgę laikinai (šio pasaulio) turtus ir vėlybos nakties malonumus... Popiežius prašė kunigus būti bėturėiais ir švariais, palikti socialinės reformos civilinėms įstaigoms ir susilaikyti nuo "per aštrios" savo bažnyčios kritikos.

"Kai kurie kunigai" esą per daug rūpinasi savo automobiliais ir bankų depozitais ir per daug laiko naktimis praleidžia ne savo namuose... "Mūsų eklesiastinėse kolegijose esama studentų, kurie dabar turi raktus į savo rezidenciją."

Už valandos ar daugiau, motociklu atvyksta naikintuvų pulko vadas, majoras, ir pamato mane (jis mane pažinojo). Pradėjo mane kloti, kaip aš čia atsidūriau. Rusiškai jam atsakiau: — Nerėk, kaip ant šunies, aš ne šuo. Ko nori, paklausk, aš atsakysiu. O dabar noriu priemonės grįžti namo! Davė man motociklą su šoferiu, parvežė namo. Jei duoto žodžio nesilaikot, skraidyti nebėsiu, nutariau sau.

(Bus daugiau)

jas, kadangi jie vėlai naktimis išėina. Kur jie eina taip vėlai naktimis?" stebėjosi popiežius. "Vargas, jei mūsų kunigai nori būti turtingi", tęsė popiežius. "Mes neturime būti kaip tas kunigas, kurs gerokai pažengęs amžiumi džiaugiasi savo turimu balansu sakdamas: "Atvykau į Romą būdamas be cento. Dabar štai turiu namus, automobilį ir vertingų dalykų, ir banko depozitų knygele". Ne, tai yra negeras biznis..."

Savo kalboje popiežius tačiau visiškai neprisiminė apie bažnyčios turtus, tik prašė kunigų, kad jie susilaikytų nuo asmeniško turėjimo. Jis kalbėjo: "Laikykitės ko toliau nuo pinigų ir ekonominių gėrybių, kokios gali pasitaikyti jūsų naudai atliekant religines pareigas vykusiai jas manevruojant"... "Mokykitės būti griežtai patys sau, išlaikyti transparentišką (permatomą) savo poelgių svarumą kaip savo viduje taip išorėje, nepasiduokite betkiliam ir, galbūt, fatališkam palaidumui, apie ką tiek daug kalbama šiandien".

SKAITYK PAČS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

Atmatos pabrangs

Tūkstančiai Chicagos namų greitoje ateityje bus apšviesti mi produktu, kurs iki šiol yra išmetamas kaip atmatos ir "gerbedžius". Miestas susitaręs su Commonwealth Edison kompanija dėl atmatų sudorojimo elektrai gaminti. Iš miesto atmatų bus galima aprūpinti elektrą 45,000 miesto namų ir tatau bus pradėta 1975 m., tai yra kitais metais. Miesto pietvakarinėje dalyje per 18 mėnesių bus už \$14,000,000 pastatyta įmonė, kurioje bus sunaudojama kurui po 250,000 tonų sąslavų-atmatų kiekvienais metais.

TIGRAS LAIVE

Bengalijos tigras privertė daryti prekybinį laivą siųsti pagalbos signalus. Jis išlaužė iš narvo ir visi įgulos nariai išsigandę subėgė į kajutes.

Atvykus pagalbai pavyko žverį nuviloti atgal į narvą.

ATSAKYMAS

— Kodėl sėdėjai penkerius metus kalėjime?
— Todėl, kad manęs anksčiau neišleido.

Mes padidinome savo štabą greitai tvarkyti jūsų siuntas. Duokite mums savo siuntinius. Mes viską atliksim jų pristatymul.

PAKETAI - DOVANOS Į SSSR

SENA PATIKIMA FIRMA

TARNAUJA IR TOLIAU SAVO NUOLAT AUGANČIAI KLIENTURAI 40 METŲ EGZISTENCIJOS TRADICIJOSE

Jei Jūs esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už palaikymą.

Jei nesate, mes kviečiame išbandyti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite mums dėkingi.

Tos pačios dienos eiga Paštu gautiems paketams Dėl naujausių katalogų ir paskutinių nuostatų kreipkitės į:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
(Affiliated with Podarogifits, Inc.)

723 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. 19106
Phone (215) 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:
240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001

Tarpe 27 ir 28-tos gatvių. Požemio traukiniai — BMT, EE arba RR. Autobusai — 1, 2, 5 ir 15. TEL. (212) 725-2449

arba į bet kurią mūsų atstovybę bei skyrių:

- PHILADELPHIA, PA. 19123
1013 N. Marshall Street
WA 5-8878
- BALTIMORE, MD. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374
- SOUTH BOSTON, MASS. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764
- B R A N C H:
- CHICAGO, ILL. 60622
2242 W. Chicago Ave.
BE 5-7788
- CLEVELAND, OHIO 44119
877 East 125th Street
486-1836
- DETROIT, MICH. 48210
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560
- ELIZABETH, N. J. 07201
956A Elizabeth Avenue
354-7608
- HAMTRAMCK, MICH. 48212
11415 Joy - Campau Avenue
365-6350
- KANSAS CITY, KANSAS 66102
18 So. Bethany
AT 1-1757
- MIAMI, FLA. 33138
7622 N. E. 2 Ave.
757-6704
- MINNEAPOLIS, MINN. 55418
2422 Central Ave. N. E.
Tel.: (612) 788-2545
- NEW BRITAIN, CONN. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829
- NEW YORK, N. Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-3930
- OMAHA, NEBR. 68107
5524 S. 32nd St.
731-8577
- PITTSBURGH, PA. 15222
346 Third Ave.
GR 1-3712
- LOS ANGELES, CALIF. 90026
2841 Sunset Blvd.
382-1568
- SAN FRANCISCO, CALIF. 94122
1236 - 9th Avenue
LO 4-7981
- TRENTON, N. J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163
- WORCESTER, MASS. 01604
82 Harrison Street
798-3347
- PARMA, OHIO 44134
5432 State Road
749-3033
- ROCHESTER, N. Y. 14621
683 Hudson Ave.
BA 5-5923
- VINELAND, N. J. 08360
Parish Hall
West Landis Ave.
Tel.: (609) 696-9796.
(Open only Fridays from 11 until 8 P. M.)
- SEATTLE, WASH. 98125
11551 - 6th Place, N. E.
EM 3-5556
- SOUTH RIVER, N. J. 08882
168 Whitehead Ave.
257-2113

SU VYČIO ĮRYŽIAIS RUSŲ AVIACIJOS ŠVENTEJE

Pirmaisiais rusų okupacijos metais, 1940 m. liepos mėn., kai tik J. Paleckis perėmė prezidentūrą, tuč tuojau aš gavau iš savo viršininko įsakymą paduoti prašymą pasiluosavimui iš kariuomenės (pagal tada dar veikusius Lietuvos kariuomenės įstatymus). Mano "prašymas" buvo patenkintas per 4 valandas. Ką dabar daryti, kaip elgtis?

Pagal dar tebeveikiančius nuostatus, aš turėjau teisę pasinaudoti 3-ju mėn. liga. Nutariau apsigirti. Nuvykau į karo ligoninę ligos ieškoti. Vis nieko neranda. Rytojaus dieną paskutinis tikrinimas — nervų skyrius. Tariausi su sesele. Ji man patarė prisirūkyti cigarečių ir pasigerti alumi.

Paryčių grįžtu iš Metropolitio į ligoninę, seselė laukia. Davė vaistų, kad nesijaustų alaus kvapo. Nervų komisijoj 2 lietuvių daktarai, 3 rusai ir seselė. Tie mane tikrina, akys ne-

Už kiek laiko namuose man pranešė, kad atvykčiau į aerodromą, lėktuvas bus paruoštas. Nuvykstu. Aš civilis, niekas manęs nežino, niekas lėktuvo neduoda. Aš ir vėl sėdžiu namuose.

Iki šventės beliko savaitė laiko. Atvažiuoju pas mane pulkininko adjutantas ir klausia, kodėl neinu skraidyti.

— Man niekas lėktuvo neduoda! — atsakau.

Šis užsikeikė, ir užtikrino: — Atvažiuok, lėktuvas bus. Nuvykstu aerodroman, gatau Jungmeisterį. Virš aerodromo skraido 3 rusų naikintuvai, 6 stovi ant žemės su užvestais varikliais. Jie mane patys pasikvietė, — ir nepasitiki? Sitaikia apsauga! — šovė mintis. Jei jie mane taip saugoja, ar aš būsiu kvailas, ar jie?

Man apie aerodromą buvo žinomas kiekvienas medis, krūmas ir slėnis. Pakilau, padariau vieną — kitą figūrą savo tikslumo išbandymui. Paskiau užskridau virš Nemuno ir prie Vytauto tilto nuėjau žemyn prie pat vandens, šalia medžių apaugusio kranto. Dingau ore esantiems rusų naikintuvams iš akių.

Link Marvelės, prie Linksma-dyario yra medžiais apaugęs slėnis. Tuo slėniu aš išlindau tiesiai prie angaro, ir, rusų nepastebėtas, nutūpiu. Šie galvojo, kad pabėgau, ir pradėjo manęs ieškoti. Pakilo ir tie 6 stovėję parengtyje, ir spaudžia tiesiai į vakarus, prie vokiečių sienos. Aerodrome didelis sujudimas. Aš sėdžiu prie angaro ir ramiai laukiu (rusai buvo pažadėję atsiųsti moto-

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

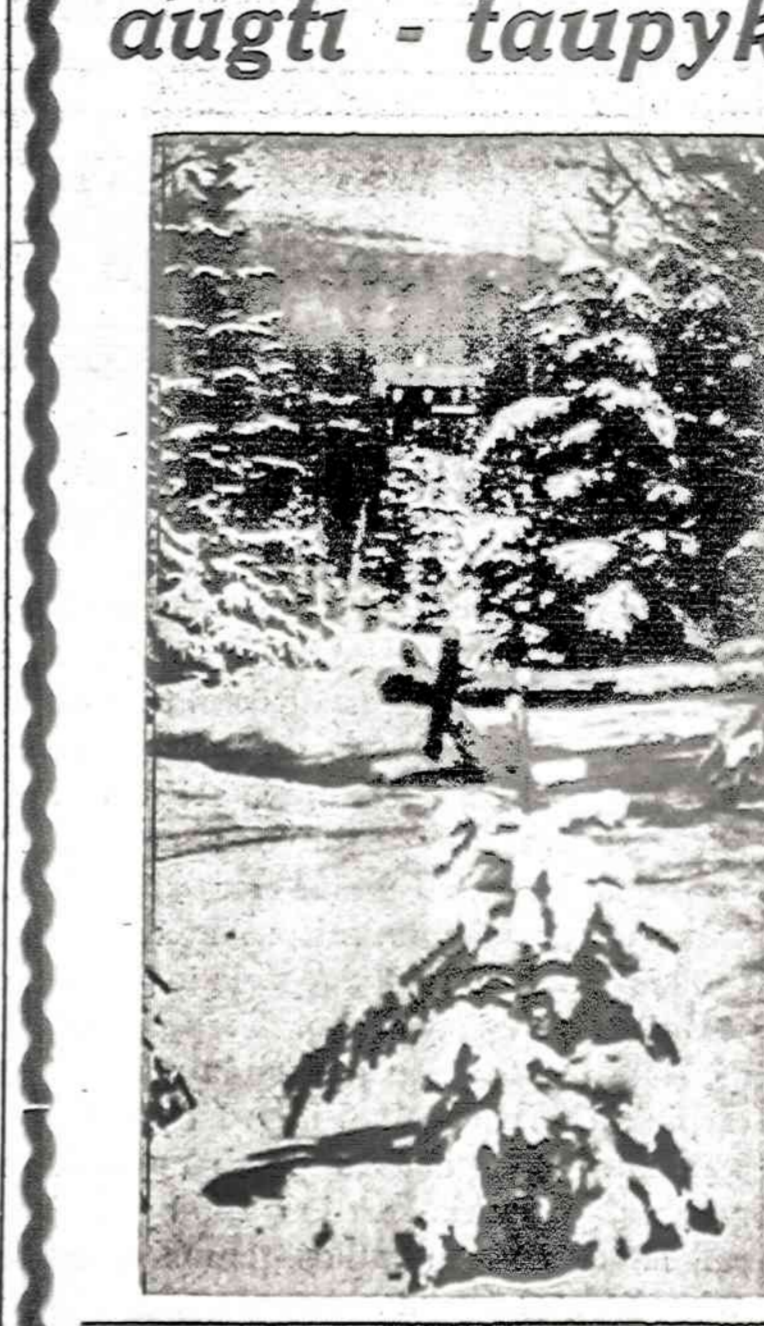
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

- 7 1/2% PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
- 6 3/4% \$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
- 6 1/2% \$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION.

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$8.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Diennrašio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Tuščiais žodžiais aruodų nepripildys

Kada pačios galingiausios imperijos pradėjo braškėti, Leninas ryžosi suorganizuoti naują imperiją. Patyrinėjęs žlugstančių imperijų pagrindus, jis ryžosi rusiškajai imperijai padėti kitokius pagrindus. Jam atrodė, kad rusus reikia sužavėti tokia idėja, kuria vėliau bus galima užkrėsti ir kitų tautų žmones. Jis rusams prižadėjo įvesti komunistinę santvarką, kuri atnešianti laimę kiekvienam žmogui. Pirmiausia jis pagerinsias kiekvieno darbininko gyvenimą, o vėliau jis pagerinsias ir visiemis darbo žmonėms.

Daugiausia Leninas prižadėjo tiems, kurie nieko neturi — Rusijos proletariui. Prižadėjo proletarams daugiausia, bet davė jiems mažiausia. Rusijos proletarams jis prižadėjo visos imperijos valdžią, bet prie valdžijos nei vieno proletaro nepriėjo. Panašiais pažadais jis maištino ir iš Vokietijos Maskvon suvažiavusius proletarus, bet jie buvo protingesni. Vokiečiams, prancūzams, britams ir kitiems proletarams jis prižadėjo viso pasaulio valdžią, bet vokiečiai pradėjo abejoti. Vienas paklausė, kaip tu gali mums duoti viso pasaulio valdžią, jeigu tu pats jos neturi? Leninas su Trockiū ragino vokiečius pirma tą valdžią pagriebti, o vėliau jau jie galės valdyti. Bet vokiečiai proletarai suabejojo. Kai Leninas siuntė Tuchačevskį į Vokietiją, Vokietijos proletarai abejojo ir ginklą nekėlė.

Raudonoji armija, žygiavusi kelti revoliucijos pačioje Vokietijoje, gavo per nosį ir Vokietijos nepasiekė. Rusams pirma reikėjo pavergti Lietuvą ir Lenkiją, o tik tada jie būtų galėję įsiveržti į Vokietiją. Smarkų smūgi raudonarmiečiams krito lenkai, dar skaudžiau jiems užkirto lietuviai. Lenkų buvo daug, bet jie nepajėgė rusams pasipriešinti. Raudonarmiečiai pasiekė Vaislį prie pačios Varšuvos. Jeigu į Lenkiją nebūtų atvykęs garsus prancūzų generolas Weygand, tai vargu lenkai būtų pajėgė raudonarmiečius sulaukyti. Lietuviams Weygandų nereikėjo. Jie patys susiorganizavo ir vykusiai pastoję kelią į Vakarus žygiavusiems raudonarmiečiams.

Leninas, nepajėgęs įsiveržti į Vokietiją ir nepasiekęs Vakarų Europos pramonės centrų, buvo priverstas apkarpyti kuriamoms imperijoms sparnus. Pradžioje jis buvo patenkintas vien Federaline Rusijos respublika, o vėliau pradėjo jungti prie šios respublikos pavergtą Ukrainą, Gudiją, Gruziją, Armeniją ir kitus kraštus. Jis plėšė naujai užimtus kraštus ir "proletarino" tų kraštų gyventojus. Raudonąją armiją lydėjusieji komisarai kal-

bėjo apie "ideališką komunistinę santvarką", bet tos pačios armijos kariai ir karius lydėjusieji čekistai plėšė iš gyventojų maistą, drabužius ir bet kokį vertingą daiktą. Atėmus iš gyventojų santaupas, atėmė iš jų žemes, galvijus ir žemės ūkio įrankius. Sekančiu dekretu jis visus užimtų kraštų gyventojus padarė vergais. Tiems vergams Lenino šalininkai pasakojo, kad jie "dirba sau", "proletarinei valstybei", "darbo žmonėms", bet tikrovė buvo visai kitokia. Vergai dirbo naujos rusų imperijos statytojams.

Vergai nebuvo labai našūs Egipto faraonams, negamino jie pakankamai duonos Romos imperatoriams, vergai nepagamina jos ir naujiems rusų imperijos statytojams. Ježovs vergus šaudė. Vienus nužudydamas, jis tikėjosi kitus priversti dirbti. Bet patys imperijos statytojai įsitikino, kad šaudymais mažai tegalės padaryti. Vergai dirba, bet jų darbo našumas labai mažas. Imperijos valdovai išgalvojo kontrolierius. Jų priveisė kiekvieno darbovietėje, kiekvienam kolchoze, bet ir kontrolieriai nepajėgė daugiau pagaminti. Buvo sugalvotos "spartuolių" ir "lenktyniautojų" grupės, bet gamyba vis vien buvo atsilikusi.

Vergams mokytį pradžioje buvo naudojami mokytojai, bet nieko iš to neišėjo. Vėliau imperijoje buvo sudaryta didelė agitatorių armija, bet ir agitatoriai nepajėgė pagaminti susipratusių imperijos sargų ir darbininkų. Kada darbininkai nekreipė daugiau dėmesio į agitatorius, tai valdžia paruošė naują propagandistų kadra. Pačioje "tarybinėje" Lietuvoje iki praeitų metų didžiausią partinio auklėjimo darbą atlikdavo propagandistai. Bet šiais metais valdžiai jau prireikė vergų auklėjimo darbą iš pagrindų pakeisti. Dabar rusai įvedė visoje Sovietų Sąjungoje "politinformatorius". Jų darbo sritį naujas sekretorius šitai nusako:

"Platus ir įvairus politinformatorių darbo baras. Jie aiškina žmonėms svarbiausius komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės nutarimus, ragina į juos atsiliiepti gražiais darbais. Politinformatoriai prieš vis dar mūsų gyvenime pasitaikančias nėgeroves — darbo drausmės pažeidimus, veltėdžiavimą, girtavimą, visuomeninio turto grobstymą. Jų laiku tartas draugiškas žodis dažnai sulaukia žmones nuo paslydimų, nuo nederamo elgesio. Visada būdamas priešakinėse ideologinio fronto pozicijose, politinformatorius privalo gerai dirbti, būti pavyzdžiu visuomeninėje veikloje, buityje". (Tiesa, 1974 m. vasario 21 d., 1 psl.).

Pasirodo, kad krašte jau yra kelių tūkstančių politinformatorių armija, kuri prižiūrės, kad žmonės ne tik sparčiau dirbtų, geresnes prekes gamintų, bet ir lenktyniautų tarp savęs ir su kitais kolchozais. Be policijos, komunistų partijos narių, šnipų, įvairių kolchozo sargų bei viršininkų, be gausaus būrio kontrolierių, šiais metais visoje Lietuvoje pasipilds dar ir "politinformatorių armija". Kuri prižiūrės lenktyniavimo taisykles ir dabos, kad kuris lenktyniautojas "nepaslystų". Trumpai sakant, šiais metais okupantas dar stropiau prižiūrės imperijai dirbančių vergus.

Bet naujai paruošti politinformatoriai daugiau jau nepagamins. Produktų vauso darbo jie nedirbs. Jie tikai prižiūrės, kad kiti dirbtų. Sovietinėje imperijoje prižiūrėtojų jau ir šiandien yra per daug. Jie, geriausių atvejų, tiktai kalbės, o žodžiais aruodų niekas nepripildo.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Norint ką nors iš artimųjų giminių į Ameriką atsikviesti, reikėjo pristatyti garantijas, kad atvykstantieji turėtų kur gyventi ir iš ko pragyventi, idant nebūtų visuomenei ir valstybei našta.

Būtą garantavo šeiminkai, pas kuriuos apsigyvenau, o broliui darbą garantavo kontraktorius, pas kurį dirbau. Tėvų užlaikymą garantavau aš pats.

Kovo pradžioje, vieną dieną grįžus iš darbo, šeiminkas pranešė, kad buvo atėjusios dvi moterys. Jos teiravosi manęs ir minėjo mano tėvus. Šeiminkas joms pasakė, kad dabar esu darbe ir grįžti tik vėlavakare. Jos šeiminkininkui pasakė esančios iš Imigracijos ir Natūralizacijos įstaigos. Iš to jis spėjo, kad jos teiravosi dėl tėvų atvykimo. Taip šis pokalbis ir pasibaigė, — net pamiršau jų atsilankymą, bet vėliau darbo tarpininkavimo įstaigoj man tai priminė.

Nors mano darbas buvo nepastovus ir uždarbis menkas, bet prie kuklių pajamų prisiderinau. Vakaraus lankiau anglų kalbos pamokas, o dienomis dirbau arba darbo ieškojau. Dažniausiai išėdavau iš ryto ir grįždavau vėl vakare. Parėjęs krisdavau į lovą, kad kiek pailsėčiau kitos dienos darbui ar žygiui. Ryt vėl gal dirbsiu prakaituosiu, lausiu grindis, kalsiu skyles sienoje naujai voniai ar prausyklai...

Nuotaika paskutinėmis dienomis buvo labai kritiški, po dienos darbų jaučiau nuovargį.

Kovo šešta diena, pirmadienis. Iš ryto, kaip paprastai, atvažiavau į darbą, bet kiek vėliau atvažiavęs kontraktorius pasakė, kad šiandien nedirbsim, nes jis turis važiuoti kažkur į šiaurinę miesto dalį. Jeigu aš noriu, tai galiu važiuoti su juo kartu. Jo pasiūlymą priėmiau, nes norėjosi šį tą pamatyti.

Jau prieš kelias dienas jis man buvo užsiminęs apie kambarį, kurį galėtų man išnuomoti. Sakė, kad

jis man pigiau paskaitysias. Bet man pas jį apsigyventi kažkodėl nesinorėjo, tai ir nesiskubinau ten persikelti.

Šiandien jis taip pat užsiminė apie tą kambarį Girė, — jei kartu gyventume, tai būtų daug patogiau drauge į darbą atvykti ir grįžti. Tau nereikėtų mokėti už stytikarį.

Apie dešimtą valandą mudu išvažiavome su juo sena mašina į šiaurinę miesto dalį. Bevažiuojant mūsų mašinos motoras pradėjo čiudėti ir pagaliau sustojo.

Išlipę ėmėme apžiūrėti tą motorą. Norėjome surasti veikimo klūtį, bet taip greit nesisekė tikros priežasties rasti. Tuo laiku kitas pravažiuojantis automobilis sustojo pasižiūrėti, kas mums atsitiko. Nežinau, ar pravažiuojantysis pats pasisiūlė, ar kontraktorius paprašė, kad šis su savo mašina mūsų mašiną pašlėmėtų.

Jam stumiant, mūsų motoras pradėjo veikti, bet vis tiek kažkas sproginėjo, čiudėdama, matyt rimtai negalavo. Ir kai vieną kartą garsiau nusičiudėjo, tai išsivertė juodų dūmų kamuolys, ir mūsų mašinos priešakys suliepsnojo.

Mdu iššokom iš mašinos ir mėginom užgesinti, bet ugnis plėtėsi. Aplink pradėjo rinktis smalsuolių būrys, ir iš jų kažkas pranešė ugniagesiams. Tie netrukus atsirado su keliom mašinom ir gaisrą tuoj likvidavo.

Po kelių minučių atvažiavo sunkvežimis — vilkikas ir mūsų mašiną nutempė į dirbtuvę.

Aš sėdau į autobusą ir parvažiavau namo, o kontraktorius pasilikio prie savo mašinos. Namu grįžau gana bloga nuotaika. Netrukus grįžo iš darbo ir šeiminkė. Sėdom prie stalo pietų. Prasidejo pokalbis apie kasdininius reikalus bei darbus.

Rusų rašytojas Aleksandras Solženicynas su savo žmona ir dviem vaikais. Sovietų policija suėmė rašytoją, atėmė pilietybę ir ištrėmė į Vakarų Vokietiją. Maskvoje liko jo žmona ir vaikai. Sovietų valdžia prižadėjo išleisti žmoną ir vaikus, bet neleisdžia jam išvežti knygu. Cenzoriai užtruks išrašyti mėnesį, kol patikrins norimas išvežti knygas.

JONAS NASLIONAS

A. SOLŽENICYNŲ "ARCHIPELAG GULAG" 1918 - 1956

(Tęsinys)

Tamsioje iš lentų spintoje priveista blaikių šimtai, gal tūkstančiai. Švarką arba palaidinę nuima nuo ten patalpin- to žmogaus, ir alkanos blakės nuo sienų ir krisdamos nuo lubų apipuoia kalinį. Pradžioje kalinys kovoja su blakėmis, traško jas ant savo kūno ir ant sienų, trūksta oro nuo blaikių smarvės, po kelių valandų kalinys pavargsta ir leidžia blakėms ju kraują gerti. (121 psl.).

A. Solženicynas nurodo dar daug ir kitokių prievartos ir smurto būdų, kuriuos enkavedistai tartytojai naudavo, kad priverstų kalinį prisipažinti, padarius nesamą nusikaltimą. A. Solženicynas apie karą belaisvius rašo: "1945 metais mūsų kalėjimuose buvo rusų karų belaisvių pavasaris. Jie ėjo per mūsų kalėjimus neįsivaizduojamomis pilkomis masėmis, kaip okeanuose, kad plaukia silksės. Ne vien karų belaisviai, per kalėjimus praėjo didelės masės žmonių, pabuvojusių Europoje, ir pilietinio karė emigrantai, ir raudonosios armijos karininkai, savystovėni, kurie galėjo Staliniui pamešti iš Europos laisvės supratimą. Sovietų Rusija atsisakė savo nelaisvėje mirstančių sūnų. Jie reikalingi buvo, kai jie guldavo po vokiečių tankais, kada buvo galima juos pakeisti ir pasiūsti atakon. Bet juos maitinti nelaisvėje — be reikalinga. Jie gyvi liudininkai begėdiškų karo pralaimėjimų. Jie paskelbti tėvynės išdavikais. Nurašė juos mūsų

"tėvas" Stalinas; jis metė Maskvos inteligentų mases į Viaznos katilą beginklius. "Didysis Strategas" 1941 m. perkėlė per Kerčio sąsiaurį 120 tūkstančių mūsų vyrų vien dėl to, kad Naujiems Metams paskelbti efektingą strateginio karo laimėjimo pranešimą, ir visus be mūšio atidavė vokiečiams. Ir vis tiek, ne jis išdavikas, o tie 120 tūkstančių (146 psl.).

Tiktai Raudonosios armijos karys nepasiduoda nelaisvėn, taip pasakytą statute. Štai išradimas — yra karas, yra mirtis, o nelaisvės nėra. Tai reiškia — eik ir mirk, o mes pasi- liksime gyventi. Bet jeigu tu ir kojų netekai, sugrįžti iš nelaisvės su kriukiais (Leningradie- tis Ivanov, kulkosvaidžių būrio vadas. Suomijos kare, vėliau buvo patalpintas Ustvos koncentracijos stovyklon), mes tave teisme. Tuos belaisvius sodino į kalėjimus ne už tėvynės išdavimą; kiekvienam kvailiui buvo aišku, kad juos kišo į kalėjimus, kad jie nepapasakotų apie Europos žmonių gyvenimą (349 psl.).

"Jaunesnysis leitenantas Semenov 1941 m. savanoriu išėjo į frontą prieš vokiečius. Iš nelaisvės jis bėgo 3 kartus. 1945 m. jis buvo išleistas iš koncentracijos stovyklos, pasodintas į tanką ir sturmavo Berlyną, atžymėtas buvo Raudonosios Zvaigždės ordenu, ir jau po to viso buvo galutinai patalpintas į koncentracijos stovyklą (254 psl.).

A. Solženicynas aprašo in- scenizuotus sovietų teismus.

kurie faktinai yra teismo parodija, bausmės iš kalno numatytos. Nepavykstant penkmečių planams, reikia ka mnors kal- tę suversti ir kaltininkus suras- ti ir juos nubausti. Sovietų Socialistinėje Respublikoje bausmės dažniausiai skiriamos 25 arba 10 metų kalėjimo. Toms bausmėms atlikti kalinius tre- nia į darbo vergų stovyklas. Štai pavyzdys, kaip sovietų žmonės žiūri į bausmes ir jas vertina:

"Novosibirske 1945 m. kon- vojaus sargyba priima kalinius išsiuntimui į stovyklas. Sargy- bų viršininkas iššaukia kalinį, nubaustą pagal B. St. 25 — 1 — raide A — 25 metams. Vir- šininkas pasiteiraudamas klausia: — Už ką nubaustas? — Už nieką — atsako kalinys. — Mel- luoji, už nieką baudžia tiktai 10 metų kalėjimo (299 psl.).

Bolševikai buvo nusistatę prieš inteligentiją. Dešimtys tūkstančių jų po revoliucijos Rusijoje buvo sušaudyti arba ištrinti į darbo vergų stovyk- las sunaikinimui. A. Solženicynas inteligentų būkle plačiai savo knygoje paličia ir rašo: "Laišku M. Gorkiui, rašytu 1919 m. rugsėjo mėn. 15 d. Vladimir Iljičė Lenin atsako Gorkiui ir jo laišką dėl susirūpinimo in- teligentais ir jų areštais — "in- teligentija tikrumoje ne tautos smegenys, o ...". Kitą kartą jis rašo M. Gorkiui: — tai bus inteligentijos kaltė, jeigu mes per daug puodų sudaugy- simė: jeigu inteligentija išsko teisingumo, kodėl jie neina su mumis? Man iš inteligentijos ir pataikė kulka — (iš Kap- lan). Leninas neigiamai nu- sistatęs prieš inteligentiją, apie ką — eik ir mirk, o mes pasi- liksime gyventi. Bet jeigu tu ir kojų netekai, sugrįžti iš nelaisvės su kriukiais (Leningradie- tis Ivanov, kulkosvaidžių bū- rio vadas. Suomijos kare, vė- liau buvo patalpintas Ustvos koncentracijos stovyklon), mes tave teisme. Tuos belaisvius sodino į kalėjimus ne už tėvynės išdavimą; kiekvienam kvailiui buvo aišku, kad juos kišo į kalėjimus, kad jie nepapasakotų apie Europos žmonių gyvenimą (349 psl.).

"Jaunesnysis leitenantas Semenov 1941 m. savanoriu išėjo į frontą prieš vokiečius. Iš nelaisvės jis bėgo 3 kartus. 1945 m. jis buvo išleistas iš koncentracijos stovyklos, pasodintas į tanką ir sturmavo Berlyną, atžymėtas buvo Raudonosios Zvaigždės ordenu, ir jau po to viso buvo galutinai patalpintas į koncentracijos stovyklą (254 psl.).

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPACINSKAS

Stebėjosi ji taip pat, kai pasakiau, kad išrašiau Money Orderį ir pasiunčiau į Vokietiją už knygas: už Lietuvių Kalbos Vadovą ir už Lietuvos Istoriją. Tas knygas buvau užsakęs dar gyvendamas stovykloje, bet pažadėjau užmokėti vėliau.

Sausio septynioliką dieną, grįždamas iš darbo, užėjau į mokyklą, kuri vadinosi Engelwood Evening School, ir pradėjau mokytis anglų kalbos. (Adresas: 6150 South Stewart Street. Ją galėjo lankyti kiekvienas ateivis, o už mokslą nieko nereikėjo mokėti. Tik įsiregistravimo mokestis buvo penki doleriai. Ši mokykla buvo tuo gera, kad veikė pradedantiems ir jau pažengusiems klases.

Sausio dvidešimt ketvirtos dienos vakare, atvykus į klasę, pranešė, kad šiandien pamokų nebus ir kad visi esame kviečiami rinktis į salę, kur bus šią mokyklą baigusiu absolventų išleistuvės ir jiems baigimo diplomų įteikimas. Tokios diplomų įteikimo iškilmės yra kasmetinis įvykis. Tačiau mano gyvenime tai buvo pirmą kartą matyti tokia švente.

Spoksojau į jaunuolius lyg į kokius dievaičius. Sekiau akimis šią eigą ir galvojau, kaip gražiai ir iškilmingai Amerikoje išleidžiamas iš mokyklos į gyvenimą jaunimas. Įspūdingos išleistuvės baigėsi. Jos mai iš atminties ilgai neišdilo.

Vasario trečią dieną, grįždamas iš darbo, užėjau į Real Estate ir sudariau dokumentus — garantijas tėvams ir broliui Augustinui, pasilikusiems Vokietijoje, kad galėtų atvykti į Ameriką.

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLAS LIGŲ
2856 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-3012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 53, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais
ir šeštadieniais, 10-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama,
skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUČEL - KRAUČELIŪNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiama — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 8-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2418 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadieniais, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Val.: 9-4 ir 8-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telefonai: HEMLOCK 4-2413
7187 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Galimi Čikagos ateities pavojai

Šių metų kovo mėn. 6 diena, trečiadienį, 7:30 val. vakaro Gold Coast Inn Banquet Hall salės patalpose, 2523 West 71-oji gatvė (buvusioje p. Račiūno svetainės salėje) įvyks Marquette Parko apylinkės gyventojų informacinis susirinkimas.

Trumpai ir kondensuotai pagrindinėje vakaro programoje kalbės JAV kariuomenės atsargos pulkininkas inžinierius Kazimieras Oksas tema: "Čikagos praeitės ir galimi ateities pavojai". Marquette Parko apylinkės gyventojai, ypač namų ir prekybų savininkai, kviečiami gausiai atsilankyti.

Tolimesnėje vakaro programoje bus trumpai nušviečiami keli visuomenės labai dažnai pamirštami punktai, kuriuos valdžios beįdėmė pilietinę sąlytinių mokesčių atskaitomybės apskaitą "income tax", atsiliepiantį pildytojo, ypač vyresniojo amžiaus piliečio, finansinę naudą. Pastabas ir nurodymus suteiks p. Juozas Bacevičius, Bell Realty savininkas.

Baigiamosioje programos dalyje klausytojai bus trumpai ir vaizdžiai supažindinti su galimais gresiančiais pavojais Lietuvos laisvės bylai. Kondensuotai ir gausiai dokumentuota tema "Tautos gyvybės pulsas tik mūsų pačių rankose", kalbės p. Edvardas Šumanas, kandidatas į JAV Kongresą iš 3-osios Kongresinės apygardos, kuri yra trečiausia apygarda lietuvių kilmės gyventojų. Organizacijos ir šios apylinkės piliečiai besidomintieji mūsų tautos ateities klausimu, prašomi gausiai atsilankyti.

Marquette Parko Lietuvių Respublikonai

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

GRADINSKAS
1974 M. TV KAINOS PRASIDEDA NUO \$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GELIS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GĒLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba lūdesio valandom gražiausias gėlės ir vainikai antkapui papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apraustas perkraustymas ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telefonai: HEMLOCK 4-2413
7187 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Susirinkimų PRANESIMAI

Bridgeporta Lietuvių Namų Susirinkimų susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 2 d., 1:00 val. p. p., 714 W. 31 St. Vieni nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti nario mokesčius, kad būtų išvengta suspensuotų. Taip pat yra daug dalykų aptarti. Kviečia valdyba. Stella Kaulakis

Joniškėlių Labdarėybės ir Kultūros klubo susirinkimas įvyks antradienį, kovo 5 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7 val. vak. Prašomi visi nariai atvykti į susirinkimą ir atsiminti savo noro knygetes, nes bus išdalinami vakarienės bilietai. Po susirinkimo bus vakas. A. Kalys

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvieta specialus prieš parengimą susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 3

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ

SPECIALAUS RUBLIO CERTIFIKATAI
Yra geriausia dovana. Intertrade Express Corp. anksčiau tai sakavo, o dabar taip sako [savo] giminei.

Su jais jūsų giminei gali gauti ką tik jie nori už dalį reguliarios kainos. Yra tas pat kaip jėti ir krautuve su 100 dol. ir au-purti ten prekių už 200 ar 300 dol. netgi daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP. mielai atsiųs įrodymus visai veltui.

Specialaus Rublio Certifikatus galima pakeisti į paprastus rublius aukščiausiu kursu.

Pilnai garantuoti ir duoda greičiausią patarnavimą. Certifikatai yra pristatomi per 3 savaites. Specialaus Rublio kaina yra \$2.50.

Jokį primokėjimą nėra. Jūs galite siųsti bet kokią sumą.

Reikalaukite mūsų veltui siunčiamų iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ GREITAS PRISTATYMAS PILNAI GARANTUOTI

Pasirinkite iš šių naujų modelių

ZHIGULI VAZ 2101	\$3309.00
Naujausias patobulintas	
Exporto modelis	
ZHIGULI VAZ 2103	\$3797.00
ZHIGULI VAZ 2102	\$3651.00
Station Wagon	
Exporto modelis	
MOSKVITCH 412 IE	\$3359.00
MOSKVITCH 408 IE	\$3089.00
MOSKVITCH 426 IE	
Station Wagon	\$3505.00
MOSKVITCH 427 IE	
Station Wagon	\$3761.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968	\$2118.00

Reikalaukite mūsų specialaus Biuletėnio su automobilių pavaldais. Dėl apmąstymų ir dėvėtų drabužių ekskursantams iš 55SR taip pat reikalaukite specialų katalogų.

Mes turime 25 metų patyrimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Mylimai Mamytei,

A. A.

JUOZEI VAICIŪNIENEI

mirus,

josios sūnų, Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko Apylinkės Valdybos pirmininką JONĄ VAICIŪNĄ ir jo šeimą skausmo ir lūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučia ir kartu lūdi

Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko Apylinkės Valdyba

malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių pranesimų. Susirinkimo la-

Kviečia Valdyba. Stella Kaulakis, pirm.

A. A.

JUOZĖ AUGUSTAITYTĖ - VAICIŪNIENĖ

(POETĖ, TAUTOS AUKLĖTOJA)

Po sunkios nepagydomos ligos išėjo iš šios žemės kelionės, būdama 78 metų amžiaus, 1974 metų vasario 28 dieną 6:30 valandą vakare, aprūpinta šventaisiais sakramentais.

Paliko kenciančią tautą okupantų priespaudoje, paliko kovojančios tautos dalį išeivijoje, paliko seses skautes, kurioms buvo skyrusi didelę savo gyvenimo dalį, paliko savo didįjį rūpestį — kovą už tautą ir jos išlikimą.

Paliko sūnų Joną ir marčiū Laimą, brolių inž. Joną su dukromis, seseris — Elzbieta Kudirkienę su atžalomis ir Brigytą Natkevičienę, paliko mirusiųjų seserų vaikus — Agnė Kiziene, Joną ir Valerijų Jasaičius, Stasę Medelienę ir Kazę Ilgūnaitę; mirusių brolių vaikus — Algirdą ir Jurgį Augustaičius, Grožvydą Augustaitytę ir daug kitų gimiinių.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 11 val. ryto Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 4 dieną. Iš koplyčios 10 val. ryto Velionės palaikai bus nulydėti į Sv. Mergelės Gimimo Liet. Parapijos šventovę, o po pamaldų į Sv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Velionės paskutinė valia, prašoma gėlių nesųsti, o vietoje jų aukoti vaikams lietuviškai Abėcėlei parūpinti, taip pat prašoma aukoti Mišioms.

Kviečiame dalyvauti mūsų Motinos paskutinėje šios žemės kelionėje.

Atsiveikimas bus sekmadienį 7:00 val. vakare.

Nulūdę lieka:

Sūnus ir marti

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Telefonas 476-2345.

P A D Ė K A

VINCENTAS SLYTERIS (SLITER)

Mirė 1974 metų vasario mėn. 20 dieną ir palaidota Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Velionis Vincentas Slyteris negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir padėjo jį amžinybės vietoje. Todėl mes, atmindami jį ir apgalvėdami jo mirtį, dekojame draugams, atvykusiems ir šermsis, atsintusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir padėjusiems į kapines.

Dekoju prelatui D. Mozeriui ir kun. J. Plankiui, kuris atliko išpūdingas pamaldas už jo sielą bei padėjo į kapines. Algirdui Brazliui už giesmes ir Dariusui - Girėno Amerikos Legiono Postul Nr. 271 už dalyvavimą apeigose.

Dekoju Laidotuvių direktorei Jean Vance už mandagų ir tvarkingą patarnavimą.

Dekoju karstanešiams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminiams, draugams bei pažįstamiems.

O Tau, mūsų mylimasis, sakome: Ramiai išsėkis šaltojo žemelei.

Nulūdę lieka:

Duktė Elytė Slyterytė ir kiti giminės.

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Geras medis duoda gerus vaisius, o netikras medis — blogus".
Mate 7:17.

Gerai Viešpaties žmonių darbai, jų gyvenimo arba pasielgimo vaisiai, pasodina ir atgalvina visus, kurie su jais bendrauja. Viešpaties žmonės turi sugebėti atskirti netikrus ir klaidinančius mokytojus nuo tikrųjų ganytojų, kurie gundo savo gyvybes tarnaudami Viešpaties kaimenėi. Vieni yra trukdytojai, gadintojai ir naikintojai, kiti gi gelbėtojai, statytojai; stiprintojai ir ramybės darytojai, ir tokiais turi būti visi Viešpaties pasuntiniai ir Jezaus Kristaus ludytojai.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parsiųsite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKROBIS VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-8001

EUDEIKIS

SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių Direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktoriu
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Balzekas pagerbė George W. Dunne

Stanley Balzeko Jr. vadovaujamas muziejus šį mėn. vasario 21 dieną pagerbė Chicago miesto tarybos pirmininką George W. Dunne.

Minėjimui labai sėkmingai vadovavo čekiečių pažįstamas šokėjas, dainininkas ir sokių grupės vadovas Frank Frank Zapolis.

Minėjimas vyko Drake Hotelo didelėje Gold Coast salėje. Pirmininko Dunne gerbėjų ir Balzeko draugų prisirinko didelė salė. Šį mėn. žmonių skaičius buvo kiek mažesnis, negu praėjusiais metais, kai buvo pagerbiama Lietuvos generalinė konsulė ponja J. Dauzvardienė, bet viena salė buvo pilna.

Frank Zapolis pasveikino atvykusius svečius, o jo žmona Eleonora Zapolienė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Jai akompanavo Aldona Braziencė.

Trumpą kalbą pasakė muziejaus prezidentas Stanley Balzekas Jr., o Algirdas Braziis, žmonai akompanuojant, gražiai padainavo lietuviškas ir angliškas dainas.

Gražių maldą sukalbėjo lietuvių darugas Preston Bradley. Svečiai, troškuli nuramintieji priėmimo salėje, suėjo į minė-

jimo salę, kurioje visi buvo skaniai pavaišinti. Svarbiausią kalbą pasakė Philomena Pakel, Chicago Savings bendrovės pirmininkė ir George W. Dunne pagerbti komiteto pirmininkė. Pasirodo, kad ji Chicago miesto tarybos pirmininkai labai gerai pažįsta ir pasakė šios žodžius:

Didžiai gerbiami svečiai, mielos viešnios,

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus pagerbia Cook Apskr. komisierių Tarybos prezidentą George W. Dunne, suteikdamas jam Man of the Year titulą.

Jis gimė ir augo Chicagoje, mokėsi Sv. Vardo katedros mokykloje, studijavo Northwestern universitete. 2-me pasauliniame kare tarnavo kariuomenėje 1-ju leitenantu, o Korejos kare — majoru. Iš Illinois Nacionalinės gvardijos išėjo į atsargą brigados generolo laipsniu. Jis yra šeimos žmogus, turi dvi mielas dukras ir sūnų.

Civilinę tarnybą G. W. Dunne pradėjo 1955 m.: Illinois valstijos kongrese ir 1961 m. buvo išrinktas 72-ro kongreso demokratų lyderiu. Prieš tai jis

buvo Parkų distrikto superintendente pavaduotoju, o nuo 1962 m. Cook aps. Komisierių Tarybos nariu ir Finansų komiteto pirmininku, 1969 m. jis išrenkamas tos įstaigos prezidentu.

Būdamas aukšto pareigose, jis taip pat dalyvavo patriotinėse organizacijose: išrenkamas Amerikos Legiono North Loop posto komandierium ir Lake View Lions klubo prezidentu.

1969 m., tapęs Cook aps. Komisierių Tarybos prezidentu, jis susidomėjo Amerikos lietuviais, jų būdu, papročiais, kultūra ir buitimi. Gruodžio mėn. jis buvo Marquette Parko Lietuvių garbės svečiu metiniame rengime, o sekančių mėn. sausio mėn. buvo pagerbtas kartu su SLA prez. Povilu Dargiu tos organizacijos 228 vyrų kuopos bankete. Kovą dalyvavo šio muziejaus 1-me bankete. Gegužės mėn. jis įteikė lietuviams studentams stipendijas Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų 37-me metiniame bankete.

Tuo pat laiku jį kreipėsi Chicago Lietuvos Šimtmečio komitetas dėl įvykio paminėjimo ir dėl patriotinio projekto — Lietuvių Plazos. Jis sutiko įeiti į komitetą vicepirmininku, pravedė tą projektą ir 1970 m. birželio 7 d. pavadino Lietuvių Diena visoje apskrityje, taip pat dalyvavo lietuvių jaunimo sporto žaidynių komitete. Vyr. karo valdininkui Ed. Paulauskui trečią kartą išvykstant į Vietnamą, G. W. Dunne jį įgalioja būti geros valios ambasadorium, jam įteikdamas Cook aps. vėlavą ir Lithuanian Plaza išskabą, kurios su Amerikos lietuvių parašais būtų išstatytos šiame muziejuje.

Rugpjūčio mėn. SLA 228 Vyrų kuopa Amerikos lietuvių festivalyje G. W. Dunne įteikė Lietuvių Draugo pažymėjimą. Tame pat mėnesyje jis dalyvavo Lietuvos Vyčių 57-tos konvencijos bankete.

Dėl tokio intensyvaus dalyvavimo įvairiuose lietuvių reikaluose ir dėl asmeniško bei visuomeniško kontakto, jis žinantis ir pažįstantis yra laikomas adoptuotu lietuviu, nežūrint, kad jo asmenybė yra žinoma visoje Amerikoje, savo gyvenimu ir darbais. Bet šis titulas, dabar įteikiamas, yra už jo gilių lietuvių ir jų gyven-

imo būdo supratimą, taip pat jo ypatingą pagėdavimą būti jų socialinės ir tautinės struktūros dalimi, — baigė kalbą Philomena Pakel. Rep.

buvo būdo supratimą, taip pat jo ypatingą pagėdavimą būti jų socialinės ir tautinės struktūros dalimi, — baigė kalbą Philomena Pakel. Rep.

PASTAS PABRANGO

Pranešimu iš Washingtono, nuo šios dienos, šeštadienio, kovo 2 d. laisvoms ženkliams pakeičiami dar dviem centais. Taigi, paprastam laišku, iki 30 gramų arba vienos uncijos svorio laišku ženklas yra nebe 8 centai, kaip iki šiol, bet 10 centų. Taip pat pranešama, kad laikraštų ir žurnalų persiuntimas paštu pabrangs, tik pabrangimo tenka palaukti paskelbiant.

ATSAKYMAS

Iškalęs sau į galvą, kad jis gali kartais būti gyvas palaidotas, Jordano pirklys Alifas pasidarė sau kapą su aliarminiais mygdulkais ir langais.

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ

Viename Urugvajaus teisme į kaitinamųjų suolą turėjo atsistoti kalėjimo viršininkas, jo padėjėjas ir policininkas. Jie buvo pakaltinti tuo, kad sodindavo kuo nors jiems nusikaltusius kalinius ant skruzdėlyno.

PROTINGAS PASIRINKIMAS

— Kodėl tu savo byloje paėmei advokatą moterį?
— Kad tu ir nesuprantai! Žinai, kad visada teisybė būna moterų pusėje.

TRUMPAI

— Dr. Al. V. Berkis, Farmville, Va., kreipia dėmesį YAF žurnale New Guard, kad prez. Niksono kritikai išsina iš ribų ir veda į destrukciją, o teisybės ieškotojai pamiršta daug svarbesnių įvykių ir skandalų už Watergate. Tik prisimintina vargšams skirtų sumų elkvojimą ir korupciją šalpos įstaigose. Dr. A. V. Berkis yra latvių kilmės istorijos profesorius ir savo raštais Amerikos spaudoje kelia Pabaltijo kraštų laisvės reikalus.

— Vilius Bražėnas, Ft. Myers, Fla., Vasario 16, proga iškelia okupuotos Lietuvos ir jos gyventojų klausimus Amerikos katalikų populiariame savaitraštyje The Wanderer, St. Paul, Minn. Savo rašte jis intriguojančiai nušviečia Lietuvos istorijos raidą ir duoda paskutinių įvykių apžvalgą, — visa tai greitindamas su kai kuriais įvykiais bei keliamomis nuotakomis Amerikoje. Tą savaitrašty skaito dvasininkų ir tikinčiųjų elitai.

— Field Gantos muziejus, 12-ta ir Lake Shore Dr., specialiais eksponatais, literatūra, aiškinimais ir uždaviniais supažindins miesto vaikus ir jaunimą su mažaisiais gamtos gyvūnais. Programos bus visą kovo mėnesį.

— Jeffrey Mankus iš Marquette Parko apylinkės laimėjo premiją už foto nuotrauką Ford City Hallmark konkursinėje meno parodoje jaunimui. Jis yra laimėjęs premijas Jaunimo kongreso ir kituose konkursuose, nors turi tik 17 metų. Jo puseserės Carol ir Irena Norbutaitės gavo pirmąsias premijas už piešinius.

— Mykolas Smelstoričius, Euclid, Ohio, vienas iš naujausių prēmuratorių, atskiru laišku atsuntė 5 dol. už kalendorių bei jo proga, pagirdamas Naujienas už drąsą tiesai ir teisingumui. Malonu pastebėti, kad p. M. Smelstoričius Naujienas užsakė Dr. P. Bany, Peoria, Ill., gerų santykių ženklau platinimo vajeis proga. Jubiliejiniams metais skelbiamu platinimo vajeimi siekiama padvigubinti Naujienų skaitytojus.

— Jonas G. Evans, visuomenininkas ir bendrų lietuviybės

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
APPRENTICE
ELECTRICIAN
LARGE JOB PLATING SHOP
Must be able to speak and understand English. 45 Hour week. Benefits and good opportunity.
Call **WALTER SZRAMEK**
632-4400

REIKALINGAS VYRAS TAIŠYTI IR
LYGINTI CEMENTINIUS VAMZDZIUS
Patyrimas nereikalingas. Amžius neribojamas. Darbo laikas nuo 6 ryto iki 2:30 popiet su galimais viršvalandžiais. Suprasti angliškai. Skambinti **BILL SCHLESER** angliškai. 768-3600
NATIONAL CONCRETE SUPPLY CO.

EXPERIENCED
• PRESS BRAKE OPERATORS
• SHEAR OPERATORS
• WELDERS
Good benefits.
SIMPLEX SYSTEM CONTROL
Ask for **JOHN** — 421-7700

TOOL & DIE MAKER
OR JR. AND DIE REPAIRMAN
Steady work and overtime.
Must speak English.
6647 W. 99 ST.
422-5657

EXPERIENCED SETUP MEN
LATHE AND MILL OPERATORS
Must be able to read measuring tools. Paid hospitalization, holidays, overtime and part time.
3430 No. KNOX
777-3673

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS DIDELIS MIEGAMAS KAMBARYS su virtuvės patogumais. Gali būti ir pensininkė. Telef. RE 7-5969.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS VYRIUI antrame aukšte. Atskiras įėjimas ir patogumai. 4401 So. Talman. Tel. LA 3-8944

WANTED TO RENT
Ieško butų

SENYVA MOTERIS, gyvenanti Bridgete, ieško buto iš 2 iki 4 kambarių. Baldus turi savo. Skambinti bet kurio laiku telef. 254-2822.

darbų vadovaujantis dalyvis, užsakė dešimčiai asmenų stalą Naujienų Jubiliejaus bankete švenčiant 60 metų sukaktį balandžio 21 d. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Banketo rengimo komisija nuosirdžiai kviečia visus šiame reikšmingos sukakties bankete gausiai dalyvauti ir vietas grupėmis bei pavieniai rezervuoti iš anksto Naujienų administracijoje. Geri pietis, šampanas, programa ir šokių muzika \$15 asmeniui.

— Olga Giedraitienė, seniau gyvenusi New York, vėliau persikėlusį į Hot Springs National Park, Ark., dabar ten įsigijo gražų ir patogų nuosavą namą, šiaurinėje miesto dalyje, netoli nuo parkų ir miškelių.

— J. Gestaut (Geštautas), 222 Court St., Hot Springs N. P., Ark., kad ir nešaltos tenkštės žiemos metu buvo sunegalavęs. Bet ankstyvas Arkanso pavasaris atitėis ir senelį Juozą. Dabar jis vėl tvarkosi apie savo viešbutėlį.

— K. Zara (ir Justina, buvęs ilgametis Pelėdos redaktorius ir leidėjas — žuikaukas), grįždamas iš Kanados į Kaliforniją, buvo sustojęs ir Chicagoje. Keresone lankė pažįstamus, o netoli San Francisco, užpirkto, pelėdiškai tarant, dvarą, kuriame žada pradėti ūkininkauti, viščiūkus auginti, o gal ir pelėdas.

— M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENSINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

6 PLUS 6 PLUS 3
Paveldėtojai yra ne šio miesto gyven-tojai ir verčiami parduoti 2 aukštu mūrini su 2 dideliais po 6 kambarius butais ir 3 kambariais pastogėje, tinkanciais gyvenči šeimai. Pilnas beismantas, 2 masinu garazas, netoli 44-tos ir California Ave. Visa ta situacija sudaro labai gera progą paimti ta bargena. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui, Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

56-TA IR NATCHEZ
1 1/2 aukšto mūrini su dideliu ir labai pušniu 2 miegamųjų butu pirmame plus 3 labai gražiais kambariais 2-me aukšte. Labai gera konstrukcija su daugeliu dalyku viduje ir išorėje. Visame name yra oro vėsinimo sistema. Didelis 50 pėdų sklaidas, 2 masinu garazas su šoniniu įvažiavimu. Paimkite tą grožio ir patogumų derinį savo laimingam ir gražiam gyvenimui. Skambinkite stebukladariui, Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

AMERIKOS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ S-GOS MARQUETTE PARKO APYLINKĖS VALDYBA ŠAUKIA LIETUVIŲ SUSIRINKIMĄ KOVO MĖN. 6 D. 7 VAL. VAK. GOLD COAST SALĖJE, 2525 W. 71st St. Bus inž. Kazimiero Okso paskaita — "Chicago sanitariniai pavojai praityje ir ateityje". Ekspertai paaiškina, kaip geriausiai pasinaudoti valdžios teikiamaomis lengvatomis pildant pajamų mokesčių blankus. Prašome visus gausiai dalyvauti. Valdyba

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Prašų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

SKAMBINKITE DABAR
ĮVERTINTI
JŪSŲ NAMĄ
ERWIN J.
MICHAELS
4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos) 254-8500
MEMBER
RELO MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGOS PRIEMESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO
Inter-City Relocation Service

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gėrimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. ME 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SAIDYTVUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, saidytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai čerifikatai.
V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:
K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
Prof. Vac. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., irišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., irišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 418 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

CEPULIS NOTARY PUBLIC
Income Tax Service
3548 SOUTH EMERALD AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60609
Tel. LA 3-1387
(Skambinti po 6 val. vakaro).

Pensijos ir kompensacijos iš Vokietijos ir iš kitų kraštų, pilietybės ponaieriai, įvairių valstybės formų pildymas. Interesantu reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės įstaigose bei konsulatuose. Padeda sutvarkyti pensijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir išskvietimus į Ameriką. Sudaromi testamentai ir asmenu pakeiskimai. Kreiptis asmeniškai arba laiškais.

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas.
kaina nebrangi.
Telefonuoti: 778-9523 — **TEXACO**
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS SAKINIS